

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

ректор Мелітопольського
державного педагогічного
університету імені Богдана
Хмельницького

[Handwritten signature]
Наталія Фалько

ПРОГРАМА

СПІВБЕСІДИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО та НРК 5

Програма співбесіди з німецької мови для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО та НРК5 / Укладачі: Долинна О.М., Топалов Є.М. Запоріжжя: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2026. 11 с.

Програма співбесіди з німецької мови для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО та НРК5 передбачає перевірку і оцінку сформованості у вступників мовної, комунікативної та країнознавчої компетентностей, наявності знань основ теорії мови, а також здатності та готовності реалізувати здобуті знання та вміння в майбутній професійній діяльності.

ВСТУП

Контроль лексичної та граматичної компетентностей (використання мови) передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формоутворювати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту завдань слугують завдання комунікативно - когнітивного спрямування.

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість учням вільно спілкуватися. Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом: оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Випускник вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Випускники повинні вміти: ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі усного спілкування.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Під час співбесіди абітурієнт має продемонструвати володіння такими компетентностями:

лінгвістичними

- *лексична компетентність* передбачає володіння достатнім лексичним запасом для здійснення комунікації у життєвих ситуаціях;
- *граматична компетентність* передбачає спілкування зі свідомою правильністю у знайомих контекстах; помилки не мають перешкоджати загальному розумінню висловлювання;
- *фонетична компетентність* передбачає наявність у вступника чіткої вимови; помилки не мають перешкоджати загальному розумінню висловлювання.

соціокультурною

- вступник має продемонструвати знання культури спільноти або спільнот країни, мова якої вивчається у межах тематики ситуативного спілкування.

Вступник має показати такі **комунікативні уміння**:

у **аудіюванні**: розуміти без особливих зусиль тривале мовлення;

у **читанні**: читати неадаптовані тексти, у разі необхідності використовуючи словник, аналізувати їх і робити власні висновки;

у **письмі**: передавати свої міркування з широкого кола питань, використовуючи різноманітні мовні засоби;

у **говорінні**: вільно висловлюватися та вести бесіду відповідно до ситуації, гнучко та ефективно використовуючи мовні засоби.

Сфери спілкування

тематика текстів для читання та використання мови

I. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми
- Сім'я. Родинні стосунки.
- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера.

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.
- Музеї, виставки.

- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера.

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

Вимоги щодо володіння мовною компетенцією

Морфологія

Артикль: Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль.

Іменник: Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна іменників.

Прикметник: Сильна, слабка, мішана відміна прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Прислівник: Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників.

Займенники: Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник.

Числівник: Кількісні і порядкові числівники

Прийменник: Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком.

Дієслово: Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова.

Утворення і вживання часових форм дієслів: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum I.

Пасивний стан дієслова: Präsens Passiv, Präteritum Passiv.

Наказовий спосіб дієслів.

Неозначена форма (Infinitiv) з часткою zu і без неї. Інфінітивні звороти um ... zu, (an)statt ... zu, ohne ... zu.

Дієприкметники: Partizip I, Partizip II.

Синтаксис

Речення: Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів.

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів: und, aber, oder, denn, sondern, та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів: darum, trotzdem, dann, deshalb.

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення (Attributsätze). З'ясувальні підрядні речення (Objektsätze). Підрядні часу (Temporalsätze). Підрядні причини (Kausalsätze). Підрядні мети (Finalsätze). Підрядні місця (Lokalsätze). Умовні підрядні речення (Konditionalsätze)

ПРОГРАМА

Загальна характеристика основних складових бесіди ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь вступників читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу.

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У бесіді оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник розуміє прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів, що відображають реалії життя та відповідають віковим особливостям випускників шкіл; знаходить та аналізує необхідну інформацію, робить висновки з прочитаного; виділяє головну думку/ідею, диференціює основні факти і другорядну інформацію; аналізує і зіставляє інформацію, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для усного мовлення здійснюється відповідно до тематики спілкування, окресленої в програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Типи текстів:

- 1) статті із періодичних видань;
- 2) листи (особисті, ділові тощо);
- 3) оголошення, реклама;
- 4) розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- 5) меню, кулінарні рецепти;
- 6) програми (телевізійні, радіо тощо);
- 7) особисті нотатки, повідомлення;
- 8) уривки художніх творів.

Абітурієнти повинні вміти:

- виокремлювати загальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному спілкуванні (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню і т.д.);
- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо;
- розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується

- повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
  - розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю;
  - розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість вступникам вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У бесіді оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Випускник вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки у тексті.

Забезпечення. Автентичні тексти невеликі за обсягом. Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами.

Випускники повинні вміти:

- ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі усного спілкування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКА)

Співбесіда з німецької мови передбачає оцінювання підготовленості (оцінювання знань, умінь та навичок) вступника з німецької мови, яка оцінюється за шкалою 100-200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Завдання співбесіди укладено відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з німецької мови, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом «Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (частина «Іноземна мова»).

Абітурієнтам пропонується для співбесіди 4 питання.

Кожне питання оцінюється в 50 балів.

Мінімальний прохідний бал становить 100 балів. Якщо вступник набрав менше 100 балів, то він вважається таким, що не склав вступне випробування.

Кількість балів	Характеристика відповіді

1 б. – 13 б.	Вступник не надає відповіді взагалі або використовує лише фрагментарні не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді; демонструє недостатній словниковий запас для опанування програми.
14 б. – 30 б.	Вступник надає інформацію у відповідь на поставлене запитання, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові вступник робить значну кількість помилок, наприклад, таких, що заважають розумінню відповіді. Вступник використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 3 серйозних помилок кожного типу).
31 б. – 44 б.	Вступник надає повну, зв'язну та структуровану доповідь з кількома незначними помилками. Вимова є
	правильною, але допускається наявність кількох незначних помилок у вимові, які не перешкоджають розумінню відповіді; а також демонструє достатній словниковий запас для опанування програми.

45 б. – 50 б.

Вступник надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою, зокрема вміщує вступ, докладну інформацію та завершальну частину. Вимова є правильною. Вступник коректно використовує лексичні та граматичні одиниці; демонструє достатній словниковий запас для опанування програми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гвоздяк, О.М. Граматика німецької мови: Рекомендовано МОНУ як навчальний посібник / О.М. Гвоздяк. Ужгород : Поліграфцентр "Ліра", 2004. 572 с.
2. Драб Н.Л. Практична граматики німецької мови./ Наталія Леонідівна Драб, Світлана Олександрівна Скринька, Стаброс Свен. Winnyzja: Nowa Knyha, 2007. 280 с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Кучинський Б.В. та ін. Практична граматики німецької мови. Вінниця: Нова книга, 2002. 334 с.
4. Кудіна О. Ф. Країни, де говорять німецькою. Навчальний посібник з лінгвокраїнознавства. Вінниця: Нова Книга, 2017. 416 с.
5. Кудіна О. Ф., Феклістова Т. О. Німецька мова для початківців: навч. посібник: Вінниця: Нова книга, 2018. 520 с.
6. Куленко В.Є., Власов Є.Н. Прикметник: ступені порівняння та відмінювання. Вінниця: Нова Книга, 2003. 96 с.
7. Лисенко Е.І. Німецька мова. /Е.І. Лисенко, М.Р. Корольова та ін. Київ: Освіта, 2000. 168 с
8. Практична граматики німецької мови: Навчальний посібник для студ. та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-ге видання, виправлене та доповнене. Вінниця: Нова Книга, 2004. 400 с.
9. Хоменко Л.О. Німецька мова. Підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Вінниця: Нова книга, 2002. 232 с.
10. Buscha A. Szita S. A-Grammatik. Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache, Sprachniveau A1, A2. Leipzig: Schubert-Verlag. 2014. 186 S.
11. Buscha A., Szita S. Begegnungen A1+. Leipzig: Schubert-Verlag, 2016. 238 S.
12. Szita S. Begegnungen A2+. Leipzig: Schubert-Verlag, 2007. 266 S.
13. Buscha A., Szita S. Begegnungen B1+. Leipzig: Schubert-Verlag, 2010. 268 S.
14. Buscha A. A Grammatik (A1-A2). Leipzig: Schubert-Verlag, 2010. 186 S.
15. Buscha A. B Grammatik (B1-B2). Leipzig: Schubert-Verlag, 2011. 266 S.
16. Deutsch als Fremdsprache. Grammatik aktiv. Üben. Hören. Sprechen. Cornelsen-Verlag. 255 S.
17. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. und bearb. von Günther Drosdowski in Zusarb. mit Peter Eisenberg – 10., völlig neu bearb. und erw. Aufl. Mannheim [u.a.] : Dudenverlag, 2022. 984 S.
18. Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim. Übungsgrammatik Deutsch. Berlin und München: Langenscheidt, 2000. 379 S.
19. Themen neu. Kursbuch 1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag- GmbH, Donauwörth. 2003. 227 S.

Інформаційні ресурси

1. Schubert-Verlag A1+. Online-Aufgaben. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/a1_kap1_sichvorstellen1.htm
2. Schubert-Verlag A2+. Online-Aufgaben. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/a2_kap1_sichvorstellen1.htm

[verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/a2_uebungen_index.htm](https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/a2_uebungen_index.htm)

3. Schubert-Verlag B1+. Online-Aufgaben. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/b1_uebungen_index.htm

4. Spektrum-Deutsch A1+. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a1/sa1_uebungen_index.htm

5. Spektrum-Deutsch A2+. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_a2/sa2_uebungen_index.htm

6. Spektrum-Deutsch B1+. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. URL: https://www.schubert-verlag.de/aufgaben/uebungen_b1/sb1_uebungen_index.htm

7. Nicos Weg A1. Anfänger. URL: <https://learngerman.dw.com/de/anf%C3%A4nger/c-36519687>

8. Nicos Weg A2. Anfänger mit Vorkenntnissen. URL: <https://learngerman.dw.com/de/anf%C3%A4nger-mit-vorkenntnissen/c-36519709>

9. Nicos Weg. B1. Fortgeschrittene. URL: <https://learngerman.dw.com/de/fortgeschrittene/c-36519718>

10. Goethe-Institut. Online Übungen URL: <https://www.goethe.de/de/spr/ueb/daa/all.htm>

11. Duden: Wörterbuch. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch>

12. Digitale Wörterbuch der deutschen Sprache. URL: <https://www.dwds.de/>